

מסכת סנהדרין

פרק ג

א. דיני ממונות, בשלשה. זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד, ושניהם בוררין להן עוד אחד, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, שני דינין בוררין להן עוד אחד. זה פוסל דינו של זה וזה פוסל דינו של זה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, אימתי, בזמן שמביא עליהם ראיה שהן קרובין או פסולין, אבל אם היו כשרים או ממחין, אינו יכול לפסלן. זה פוסל עדיו של זה וזה פוסל עדיו של זה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, אימתי, בזמן שהוא מביא עליהם ראיה שהן קרובים או פסולים. אבל אם היו כשרים, אינו יכול לפסלן:

ב. אמר לו נאמן עלי אבא, נאמן עלי אביה, נאמןני עלי שלשה רועי בקר, רבי מאיר אומר, יכול לחזור בו. וחכמים אומרים, אינו יכול לחזור בו. הנה תיב לחברו שבועה ואמר לו דור לי בחיי ראשך, רבי מאיר אומר, יכול לחזור בו. וחכמים אומרים, אין יכול לחזור בו:

ג. ואלו הן הפסולין, המשחק בקבוצה, והמלוה ברבית, ומפריחי יונים, וסוחרים שביעית. אמר רבי שמעון, בתחלה היו קורין אותן אוספי שביעית, משרבין האנסין, תזרו לקרותן סוחרים שביעית. אמר רבי יהודה, אימתי, בזמן שאין להם אמונות אלא היא, אבל יש להן אמונות שלא היא, כשרין:

ד. ואלו הן הקרובין, אביו ואחיו ואחיו אביו ואחיו אמו ובעל אחותו ובעל אחות אביו ובעל אחות אמו ובעל אמו וחסיו וגיסו, הן ובניהן וחתניהן, וחורגו לבדו. אמר רבי יוסי, זו משנת רבי עקיבא. אבל משנה ראשונה, דודו וכן דודו. וכל הראוי לירשו, וכל הקרוב לו באותה שעה. הנה קרוב ונתרחק, הרי זה פשר. רבי יהודה אומר, אפילו מתה בתו ויש לו בנים ממנה, הרי זה קרוב:

ה. האוהב והשונא. אוהב, זה שושבינו. שונא, כל שלא דבר עמו שלשה ימים באיבה. אמרו לו, לא נחשדו ישראל על כך:

ו. כיצד בודקים את העדים, היו מכניסין אותן ומאימין עליהן ומוציאין את כל האדם לחוץ, ומשירין את הגדול שבהן, ואומרים לו אמר היאך אתה יודע שזה חייב לזה. אם אמר, הוא אמר לי שאני חייב לו, איש פלוני אמר לי שהוא חייב לו, לא אמר כלום, עד שיאמר, בפנינו הודה לו שהוא חייב לו מאתים זוז. ואחר כך מכניסין את השני ובודקים אותו. אם נמצאו דבריהם מכונים,

נושאין ונותנין בדבר. שנים אומרים זכאי, ואחד אומר חייב, זכאי.
שנים אומרים חייב, ואחד אומר זכאי, חייב. אחד אומר זכאי, ואחד
אומר חייב, ואפלו שנים מזכין או שנים מחייבין ואחד אומר איני
יודע, יוסיפו הדינן:

ז. גמרו את הדבר, היו מכניסין אותן. הגדול שבדינים אומר, איש
פלוני אפה זכאי, איש פלוני אפה חייב. ומנין לכשיצא אחד מן
הדינים לא יאמר אני מזכה וחברי מחייבין אבל מה אעשה שחברי
רבו עלי, על זה נאמר לא תלך רכיל בעמך (ויקרא יט), ואומר
הולך רכיל מגלה סוד (משלי יא):

ח. כל זמן שמביא ראיה, סותר את הדין. אמרו לו, כל ראיות
שיש לה הלא מכאן עד שלשים יום. מצא בתוך שלשים יום,
סותר. לאחר שלשים יום, אינו סותר. אמר רבן שמעון בן גמליאל,
מה יעשה זה שלא מצא בתוך שלשים ומצא לאחר שלשים. אמרו
לו הלא עדים ואמר אין לי עדים, אמרו הלא ראיה ואמר אין לי
ראיה, ולאחר זמן הביא ראיה ומצא עדים, הרי זה אינו כלום. אמר
רבן שמעון בן גמליאל, מה יעשה זה שלא היה יודע שיש לו עדים
ומצא עדים, לא היה יודע שיש לו ראיה ומצא ראיה. אמרו לו הלא
עדים, אמר אין לי עדים, הלא ראיה ואמר אין לי ראיה, ראה
שמתחיל בדין ואמר קרבו פלוני ופלוני והעידוני, או שהוציא
ראיה מתוך אפנדתו, הרי זה אינו כלום:

